N°. 365. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 28 JULIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . " 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

BERIGT.

Een vreeselijke brand heeft het gehucht „Het kloosterveen" gemeente Ambt Vollenhoven bijkans vernield. Voor eenige jaren trof die gemeente een gelijk lot.

Op vereerend verzoek belast zich de Redactie van „de Grondwet" met de ontvangst van alle giften, bestemd om den nood der ongelukkige van huisvesting en have beroofde ingezetenen te lenigen, zullende van de ingekomen giften behoorlijke verantwoording gedaan worden.

De Fakkel rigt in haar nommer van 21 Julij „*Een woord aan de constitutionnelen in Nederland*", zamengesteld uit de volgende merkwaardige verklaringen:

„Wij mannen van *de Fakkel* zijn, wat gij u noemt.

Willen wij een coup d'étât? Neen. Willen wij reactie? willen wij eene nieuwe grondwetsherziening, maar in reactonairen zin? Neen. Het eenige wat wij verlangen, bepaalt zich tot verbeteringen in de kieswet. Ook tijdens de April-beweging hebben wij niets anders verlangd, niets anders geschreven.

Van het zesde hoofdstuk der grondwet, bestaat in de wet op de kerkgenootschappen, thans eene officieel-nationale interpretatie. Bij een krachtig bestuur is voor 's lands hoogheid van de kerkgenootschappen niets te vreezen. Dat is ten minste de vrucht van de Aprilbeweging.

Gij wilt eene trouwe uitvoering van de Grondwet; wij ook.

Gij huldigt het stelsel van openbaarheid; wij ook.

Gij predikt de onschendbaarheid van de wetten; wij insgelijks.

Gij verklaart u tegen alle privilegien, vroeger hetzij aan standen, hetzij aan steden verleend; wij verklaren ons ook tegen de previlegies aan het Roomsche kerkgenootschap bij wijze van concessies geschonken.

Gij wilt de zaak van het volksonderwijs op Java hebben bevorderd en de Evangelisatie der Javanen onbelemmerd hebben gemaakt; wij willen dat insgelijks.

Gij wilt herziening van ons belastingstelstel, vooral wat de consumtieve middelen betreft; ook daarin zijn wij het met u eens.

Gij wilt zuinigheid in het beheer, maar onbekrompenheid, waar het de hoogere belangen der natie geldt; wij staan met u volmaakt op hetzelfde standpunt.

Gij toont afkeerig te zijn van de woorden en werken der anti-revolutionaire partij; wij ook.

Maar wij ook van het pausdom, dat wij als de geconsolideerde magt der duisternis bestrijden. Waarom zijt gij ten opzigte van het pausdom zoo rekkelijk.

Wij meenen dat woord niet onbeantwoord te mogen laten.

De Redactie van *de Fakkel* heeft zich steeds beroemd uit te maken, of te behooren tot *de kerkelijke protestantsche partij* en te staan tegenover de staatkundig-liberale, de vrijzinnige, de *constitutionnele* partij.

Evenwel, wij strijden niet om een naam, om eene „leuze", om eene vlag, het is ons om *de zaak* te doen.

„Wij hebben aan de anti-revolutionnaire partij bewijst, dat zij zich, bij uitsluiting, dien naam wilde toeeigenen, alsof *wij* en anderen buiten haar revolutionnair waren.

Zoo ook hebben wij *de Fakkel* nimmer kunnen erkennen, als het orgaan, bij uitnemendheid, van de kerkelijk-protestantsche partij; men lette bijvb. slechts op den *Herderlijken brief* der Synodale Commissie van 1853.

„Wij kunnen dus niet onvoorwaardelijk „de mannen van *de Fakkel*" erkennen als thans te behooren tot eenig tot de *constitutionnele* partij.

Zulks *toenadering* mogen wij evenwel niet onvermeld zijn.

De Fakkel reikt intusschen, onzes inziens, wat ligtvaardig de hand aan zijne wederpartij, en is welligt wel al te gul met de verklaring: „*ik* behoor tot uwe partij."

Zoo was het immers ook in April 1853; maar de alliantie met de anti-revolutionnaren was niet duurzaam. Hoe kon het geval ook in Julij 1854 zijn; en waartoe anders zou het leiden dan tot hatelijkheden?

Niettemin verblijden wij ons opregt in de volgende verklaringen:

„Wij willen geen coup d'étât."

„Wij willen geen reactie."

ofschoon wij, voor alsnog, de reden niet kunnen vermoeden, waarom men zulke verklaringen noodig acht. De constitutionnele partij heeft het nimmer noodig geoordeeld, ze af te leggen.

In de Grondwet van 1815 staat evenmin als in die van 1848 eenig artikel, waaruit zich een coup d'étât zou laten regtvaardigen. *Van welke zijde ook*, zoo iets wordt geopperd, hetgeen aan een coup d'étât kan doen denken, wij durven stoutweg verklaren, dat alleen meineed en verraad kunnen denken aan eene *ter zijde stelling* van grondwettige voorschriften. Wij noemen het rondborstig majesteitschennis, als men zoo iets durft onderstellen van het Hoofd der Regering; wij achten het eene schromelijke ondermijning van het openbaar gezag, zoo men één oogenblik slechts de Regering tot zulk een misbruik van magt in stant durft rekenen.

Niet minder gunstig was de indruk, dien op ons de verzekering maakte, dat de partij van *de Fakkel* wil:

eene trouwe uitvoering van de Grondwet;
huldiging van het stelsel van openbaarheid;
onschendbaarheid der wetten;
bevordering van het volksonderwijs op Java;
onbelemmerde evangelisatie der Javanen;
herziening van het belastingstelsel, vooral wat de consumtive middelen betreft;
zuinigheid in het beheer; maar onbekrompenheid, waar het de hoogere belangen der Natie geldt.

Evenwel laat zich daarmede niet rijmen de felheid, waarmede de beginselen van het vorig Ministerie worden beoordeeld, ofschoon die beginselen thans met zoo vele woorden door *de Fakkel* worden gehuldigd, zoo min als de welwillendheid, welke menige daarmede strijdige handeling van het tegenwoordig Ministerie te beurt valt.

Zoo ook wordt in hetzelfde blad gesproken van „afkeer van de *woorden*" en van „instemming met de *beginselen* der anti-revolutionnaire partij"; terwijl wij toch de beginselen alleen uit de woorden en geschriften leeren kennen.

Maar behalve hetgeen, waarover wij ons kunnen verblijden en wat ons eenigzins twijfelachtig is voorgekomen, is nog het een en ander, wat wij in die verklaring met de constitutionnele beginselen in strijd achten. Wij willen dat nader uiteenzetten.

Met juistheid wordt door *de Tijd* opgemerkt, dat *de Nederlander*, zijne kolommen openende voor de artikelen van J. B., over *het koloniaal Regerings-reglement*, niet aarzelt de verspreiding in de hand te werken van stellingen, als die, welke in die artikelen verkondigd worden.

Zij vraagt: „Is het niet verwonderlijk iemand van „zulke beginselen, vaak als gewonen medearbeider in „*de Nederlander* aan te treffen?"

Die vraag is menigmaal bij ons opgekomen, — niet slechts om de vreemdsoortige finantiële beschouwingen van dezelfde hand, maar voorak, omdat wel van anti-Thorbeckiaanschen geest, geenszins echter van eene anti-revolutionnaire rigting, zelfs niet van eene anti-papistische, in sommige artikelen sporen te vinden zijn.

De Nederlander antwoordt daarop: „De heer J. B. „is nooit onze *gewone medearbeider* geweest; al heeft hij „*de Nederlander* met een aantal merkwaardige artikelen „verrijkt."

Wij moeten dat tegenspreken.

De heer J. B. is *de* gewone medearbeider van *de Nederlander*, wanneer het bij uitsluiting beschouwingen betreft van finantiëlen aard. Dit is zóó waar, dat zelfs menige uitdaging tot ons door de Redactie is gerigt, om die beschouwingen te wederleggen. Van daar, dat wij in de gelegenheid zijn gesteld, om bekend te worden met anti-revolutionnaire staathuishoudkunde, met den aard der anti-revolutionnaire beginselen, in toepassing gebragt op belasting-heffingen.

Behalve nu die finantiële beschouwingen wijdt de heer J. B. menig artikel aan de koloniën, het hooger onderwijs, het muntwezen, enz. Zoo hij dus al geen *dagelijksche* medearbeider is, dan is het toch eene handreiking, die tot de instandhouding van het anti-revolutionnaire dagblad uitnemende dienst bewijst; al is het slechts om aanleiding te vinden tot „*meer bedachtzame*" en „*minder koele*" wederspraak van Ds. van Rhijn.

Er ligt evenwel in die opneming van artikelen van den heer J. B. een krachtig bewijs, dat eigenlijk de politiek de hoofdrol speelt onder alles wat de anti-revolutionnaire partij beoogt, en dat de godsdienst in zoover slechts daarmede in betrekking komt, als zij aan partijzucht bevorderlijk kan zijn.

De heer J. B. blijkt nu weder in godsdienstige rigting met de partij van *de Nederlander* grootelijks te verschillen; maar omdat er politieke verwantschap bestaat, wordt medearbeid aan het anti-revolutionnair dagblad niet versmaad. Zoo het verschil de politiek betrof: hij werd aangeduid als een „ongeloovige" of „godloochenaar".

De Nederlander meent ons op „eene niet onaardige vergissing" te hebben betrapt.

Wij schreven in No. 355:

„Zeker is de betrachting van een oud Hollandsch „spreekwoord: „als het tij verloopt, verzet men de „bakens", prijzenswaard; maar.... als men *nu* begint te „spreken van *constitutionnelen zin* of van *constitutionnele* „*beginselen*, dan valt het ons moeijelijk, wat den boven„toon voert: de opregtheid der duiven *of* de listigheid „der slangen, juist te onderscheiden."

Zij licht deze zinsnede aldus toe:

De Grondwet, geeft te kennen, dat wij, op het voorbeeld welligt der *Amsterdamsche Courant*, onder den schrik der verkiezingen, aan eene algemeene verbroedering, die ons nu zeer te stade zou komen, bevorderlijk wenschen te zijn."

„*De Grondwet* meent dus, dat de reden der historische beschouwing in *de Historie van Junij* 1854 moet worden gezocht."

„Zij kon niet weten dat hetgeen zij geschreven achtte onder den druk van het oogenblik, *woordelijk is overgenomen* uit *de Nederlander* van 1852 (no. 573.)"

Er heerschte bij ons geen twijfel over den leeftijd, maar over de *bedoeling* van het betoog, in verband met de uitlegging, onlangs aan het woord „*constitutionneel*" gegeven. Wat in 1852 ongeloofelijk schijnen kon: in 1854 zou politieke verwantschap der anti-revolutionnaire partij met de constitutionnelen, of, zoo als ook wel eens uitgedrukt werd, „*politieke zamenwerking met behoud van ieders eigenaardigheid*", vooral na de proefneming van April 1853, niet onder de onmogelijke gebeurtenissen kunnen geteld worden.

Twijfel over de *bedoeling* is niet weggenomen; de opregtheid der duiven dreef niet boven.

Bij de beraadslagingen over de Armenwet werd ook gesproken over een *algemeen politie-regt van den Staat*. Het is niet onbelangrijk daaraan te herinneren, omdat niet zelden van zulk een regt gebruik wordt, ten minste kan worden gemaakt in andere gevallen, — niet enkel door de Hooge Regering, bij maatregel van algemeen bestuur, maar ook, en niet het minst, bij een bloot bevel van een plaatselijk ambtenaar.

De Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordde in de zitting van 15 Mei den heer van Asch van Wijck aldus:

„Omtrent het regt van het opleggen van verpligtingen (aan de diakoniën) is reeds vroeger door mij gesproken; ik heb mij daarbij niet beroepen op art. 195 der Grondwet; want ik geloof niet dat gemeld regt uit dat artikel voortvloeit; maar *die bevoegdheid vloeit voort uit het algemeen politieregt, dat den Staat toekomt.*"

De heer van Nispen van Sevenaer hechtte aan die verklaring groote waarde.

„Ik heb opmerkelijke woorden door den heer Minister hooren bezigen. Indien ik den heer Minister toch wél heb verstaan, dan heeft hij verklaard, dat hij niet uit art. 195 afleidt het regt om zoodanige voorschriften als waarop ik wees en doelde, *maar uit een door hem aangeduid algemeen politieregt van den Staat.* Dat is, naar mijn bescheiden oordeel, in mijn beginsel eene aanmerkelijke geruststelling."

De heer Mackaij liet daarop volgen: „De Minister „heeft gezegd: ik regel hier eenvoudig een politie-regt. „Ik hecht daar ook zeer aan."

De heer Thorbecke vatte op, wat daaromtrent gezegd was:

„De Minister zeide, dat het toezigt, zoover het gold de instellingen vermeld onder litt. *b.* en *c.* van de wet, niet moest worden afgeleid uit art. 195 van de Grondwet, maar uit een politieregt van den Staat."

„Het bevreemdt mij, dat men aldus art. 195 van de Grondwet, het artikel dat aan de armenzorg gewijd is, tracht voorbij te gaan. Het bevreemdt mij, dat, *zoo er een politieregt is van welken aard ook, dat politieregt niet geacht wordt begrepen te zijn in art.* 195. Mij dunkt, de bewoordingen van dit artikel zijn zoo algemeen, dat, zoo er een politieregt bestaat, dat in de gedachte van art. 95 is opgesloten."

„Hetgeen den geachten spreker uit Zevenaar en dien uit Arnhem, gerust scheen te stellen, maakt op mij een tegenovergestelden indruk. *Ik zou gerust gesteld worden* wanneer men *zich beroept op een politieregt van den Staat, nergens omschreven waaruit heden deze, morgen andere gevolgen zullen worden afgeleid? Ik zou daarop liever leunen dan op een artikel van de Grondwet, in bepaalde bewoordingen vervat*, en dat, zoo het al aan verschillende uitlegging onderhevig moge wezen, dan toch bij het maken van eene wet, een meer vasten grondslag oplevert dan hetgeen men nu gelieft te noemen *een politieregt van den Staat*? Dat plaatsen van een onbepaald politieregt, nevens de ontwikkeling die art. 195 behoeft, ik moet het erkennen is verre voor mij „„eene gerustelling"" te zijn. Wanneer ik een bepaald artikel moet verzaken om niet beschrevene nationale vrijheden, mij dunkt, ik wordt van het licht verwezen naar de duisternis."

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er zijn weinig belangrijke berigten uit Konstantinopel ontvangen tot 15 dezer.

Men zeide, dat de Engelsch-Fransche troepen bij Varna het binnenrukken der Oostenrijksche troepen in de Vorstendommen wachten. De Russen hebben Matschin in de Dobrutscha in brand gestoken, toen zij deze vesting verlaten hebben. Men zeide, dat zij Bucharest met hetzelfde lot hebben bedreigd, daar het stedelijk bestuur geprotesteerd had tegen het zenden van de Wallachijsche militie naar Jassij. Volgens de nadere berigten, zou het de zoon van kapitein Hijde-Parker, en niet de kapitein zelf zijn, die met vijf Engelsche matrozen aan de monding van de Sulina door de kozakken is gedood. In den Pijraeus zijn drie zeer gewigtige arrestatien gedaan.

Uit Berlijn wordt van den 25sten gemeld, dat de kolonel baron von Manteuffel aldaar uit Weenen is teruggekeerd.

Per telegraaf is gemeld, dat de Duitsche bondsvergadering, in eene zitting van den 24 dezer in eene buitengewone zitting, het den 20 April tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten tractaat onvoorwaardelijk en bijna met algemeene stemmen heeft goedgekeurd.

Omtrent den togt van de Russen en van het verbondene leger in het Oosten heerscht zooveel tegenstrijdigheid, dat wij inderdaad onze lezers de meest uiteenloopende berigten zouden moeten mededeelen, indien wij daarvan iets vermeldden.

Dingsdag avond is het fregat *Dauntless* met zieken en gewonden aan boord, waaronder de s. b. n. Corrij zich bevond, uit de Oostzee te Hamburg aangekomen.

Wij hebben reeds eergisteren, per telegraaf, de belangrijke debatten in het Engelsche Parlement medegedeeld over het aangevraagde nieuwe crediet van 3 millioen pond. Eigenlijk is er niets nieuws gezegd en ofschoon die debatten zeer levendig waren, kan men er geenerlei bepaald resultaat uit afleiden. Het eenige eigenlijk belangrijke feit bestond in het gezegde van Lord John Russell, dat een van de grondslagen van den vrede de vernietiging van Sebastopol zou zijn, hetgeen hij later ontkende gezegd te hebben, verklarende dat hij alleen had gesproken van de noodzakelijkheid van de vermindering van de Russische zeemagt in de Zwarte zee.

In de zitting van het Lagerhuis van Dingsdag avond heeft de heer Dudleij Stuart eene motie gedaan, strekkende dat het Parlement niet zou uiteengaan, vóórdat het Ministerie duidelijke verklaringen ten aanzien van de Oostersche quaestie zou hebben afgelegd.

Lord John Russell bestreed die motie en noemde de aanneming daarvan een votum van wantrouwen. Hij trachtte lord Aberdeen, die hevig door de oppositie was aangevallen, geheel te regtvaardigen. Na eene zeer levendige beraadslaging werd de motie, zonder stemming, verworpen.

In Egypte zijn belangrijke gebeurtenissen voorgevallen. Wij hebben reeds gemeld, dat Abbas-Pacha, Onder-Koning van Egypte, overleden is. Zijn opvolger is Said-Pacha. Deze heeft echter niet zonder grooten tegenstand den troon beklommen. De Ulema's en 12,000 man van het leger, die in de citadel van Caïro lagen, hebben Ilhami-Pacha, den zoon van wijlen den Onder-Koning en minister van Oorlog, die op eene reis naar Frankrijk en Engeland was vertrokken, tot Onder-Koning uitgeroepen, daar zij de verlichting en de zucht tot vooruitgang en vrijzinnige begrippen van Said-Pacha afkeurden. De consuls van Frankrijk en Engeland hebben evenwel Said-Pacha krachtig ondersteund, als de erfgenaam van den troon, die door den Opperheer, den Sultan, was aangewezen. Den 17den is Said-Pacha dan ook plegtig te Caïro als Onder-Koning uitgeroepen en erkend, tot groote genoegdoening van de in Egypte gevestigde Europeanen. Ilhami-Pacha is den 18den van Malta verder naar Gibraltar vertrokken.

De berigten uit Spanje zijn niet later dan die wij gisteren reeds per telegraaf hebben medegedeeld. De particuliere correspondentiën zijn nog niet aangekomen. De Fransche *Moniteur* deelt mede, dat Madrid den 22sten rustig was. Men wachtte de komst van Espartero af. Hetzelfde blad deelt tevens eene andere depêche uit Perpignan, van den 24sten mede, waarin gezegd wordt, dat de namen van O'Donnell en Espartero beide in alle proclamatiën voorkomen, die door de te Madrid gevestigde junta werden uitgevaardigd. De *Patrie* besluit hieruit, dat er overeenstemming bestaat tusschen de hoofden van de beweging. Dit is wel te hopen, maar men zal de gebeurtenissen te dien opzigte behooren af te wachten, voordat men eenig oordeel daaromtrent mag vellen. De *Gazeta* van Madrid heeft den 19den een klein buitengewoon supplement uitgegeven, bevattende het ontslag van het kabinet Rivas, dat echter de teugels van het bewind in handen zou houden, tot dat don Baldamero Espartero, hertog van Victoria, die door middel van den telegraaf bij de Koningin ontboden was, te Madrid zou zijn aangekomen. Voorts spoort de *Gazeta* de bevolking tot rust aan.

Dit is al wat wij heden kunnen mededeelen, omtrent den opstand in dat land.

Er zijn berigten uit Portugal tot 20 dezer aangekomen. Er heerschte groote opgewondenheid te Vigo, en men vreesde tegen den 22sten een opstand tegen de regering. Te Oporto heeft het bestuur den uitvoer van granen moeten verbieden, en den invoer van Indisch koorn tot 25 September moeten vrijstellen. Een wetsontwerp tot herziening van het tarief van in- en uitgaande regten, was aan de Kamer van afgevaardigden aangeboden.

De Spaansch-Amerikaansche republieken zijn voortdurend ten prooi van allerlei woelingen.

In Peru hebben de Gouvernements-troepen een vrij aanmerkelijk voordeel op de rebellen behaald, maar de opstand wint diens ondanks veld. Door de ondersteuning van Belzu, den president van Bolivia, staat de generaal Castilla, de aanvoerder van het leger der opstandelingen, aan het hoofd van een uitmuntend georganiseerd leger en men gelooft, dat hij zeker de overwinning zal behalen.

In Nieuw-Grenada heerscht nog grootere verwarring, zoodat men eigenlijk niet kan opmaken, welke partij de bovenhand zal houden. De meerderheid schijnt nog de zijde van de constitutionnele regering te houden, die zich voorloopig te Ibague gevestigd heeft. De opstandelingen zijn meester van de hoofdstad, Bogota. De generaal Herrera trekt zijne troepen te Barranguilla bijeen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag, 27 Julij.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over art. 48 van het ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering in Ned. Indie.

De Minister van Kolonien antwoordt op de vraag van den heer Rochussen of niet de intrekking van acten van verblijf, gelijk moeten gesteld worden met uitzetting, — dat bij dit artikel sprake is van uitzetting. Bij art. 108 zal beter sprake kunnen zijn over de gevolgen der intrekking van de acten van verblijf. Hij geeft toe, dat in zeker opzigt die intrekking met uitzetting gelijk staat.

De heer Thorbecke heeft eene vraag te doen. Hij heeft vooraf twee opmerkingen: 1°. is hij zeer genegen aan ieder gouvernement de middelen te geven om de orde te handhaven, en 2°. kan hij niet aannemen, dat hij, die veel koffijboonen gezien heeft, de beste wetgever voor Indie zou zijn. Spr. geeft toe, dat individuele kennis is een nuttig, noodzakelijk element voor de kennis van den wetgever, maar er zijn ook algemeene regelen van wetgeving en bestuur, die niet uit het oog mogen worden verloren en ter beoordeeling waarvan geene speciale kennis van Indie noodig schijnt. Het verleenen van het regt tot uitzetting is hem noch vroeger, noch nu noodzakelijk voorgekomen, maar bij twijfel, geeft hij gaarne toe, dat eene weigering om dergelijke magt te verleenen, bedenkelijk schijnt tot behoud van orde en rust. Spr. vraagt hoe nu gisteren de uitzetting is aangeprezen?

Door te wijzen op de gevolgen van het ontbreken eener dergelijke magt; door hetgeen men zou kunnen noemen de poësie van de vrees. Men zeide: het behoud van orde en rust zal op het spel gezet worden, als men het regt niet heeft. Nu is zijne vraag deze: Dit regt tot uitzetting heeft sedert lang bestaan; wat leert nu de geschiedenis van de uitoefening van dat regt? Die mannen, die uitgezet zijn, waren die zoo gevaarlijk, dat, als zij niet waren uitgezet, alsdan de orde en rust in gevaar zouden zijn gebragt? Men kan daarover thans een vrij volledig antwoord geven, en het is op deze vraag, dat hij de aandacht des Ministers vestigt.

De heer v. Goltstein meent, dat in het reglement de noodige waarborgen zijn genomen tegen willekeurige aanranding van de zijde des bestuurs.

De heer Mackay beroept zich op de brochure van de heeren van Swieten en Cornets de Groot, die beide voor de uitzetting zijn, mits die magt door waarborgen worde getemperd. Hij vraagt of er nu hier waarborgen zijn? Hij vraagt of het niet goed zou zijn het besluit tot uitzetting [...] te omkleeden en of niet de persoon, wien [...] kunnen worden gehoord?

De heer v. Eck stelt twee amend. voor waarborgen tegen wil-lekeur: 1o. wil hij de woorden in al. 1 „gevaarlijk geacht" ver-vangen door „gevaarlijk zijn"; 2o. het besluit tot uitzetting met redenen te omkleeden, althans ten aanzien van Nederlanders. De Regering zegt: de feiten zullen niet altoos bewijsbaar zijn; maar zal men dan immer uitzetten [...] op onbewezen of onbewijsbare feiten? Dan zoude gebeuren wat de heer Sloet zeide, dat hier een stelsel van legale[n] laster zou intreden. Ten slotte stelt hij ook voor om [in] plaats van de woorden: „openbare rust en orde" te stel-len „openbare rust", of wel „openbare rust en veiligheid".

Na eene bestrijding door den Minister, wordt het eerste amend. van den heer van Eck *verworpen* met 39 tegen [...] stemmen. *Vóór* de heeren van der Veen, Jespers, [Thor]-becke, de Poorter, Reinders, van Eck, Meeussen, West[er]-hoff, Hengst, de Man, ten Cate, Sloet, Hugenholtz, [...] en van Hoëvell.

Het *tweede* amend. van dien heer wordt *aangenomen* met 28 tegen 26 stemmen. *Vóór* de heeren Zijlker, [van] Hoëvell, van der Veen, van Goltstein, Donker, Je[spers], Thorbecke, de Poorter, Reinders, van Eck, Meussen, [...] Akerlaken, Westerhoff, Beens, Hengst, Elout, de [...] ten Cate, van Deinse, Sloet, Groen, Slicher, Mackay, [van] der Poel, Hugenholtz, Bots, Delprat en Luijben.

Het artikel wordt aldus gewijzigd *aangenomen* [...] tegen 10 stemmen. *Tegen* de heeren Jespers, Thor[becke], de Poorter, van Eck, Westerhoff, Hengst, Sloet, [...] Zijlker en van Hoëvell.

Bij art. 49 stelt de heer van Nispen, mede na [...] voerige discussie, als amendement voor, achter dat [...] eene nieuwe alinea 3 te voegen van den volgenden [...] «Van den maatregel wordt, wanneer het Nederlanders [...] door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Gen[eraal].

Bij stemming wordt dit amendement *aangenomen* [...] tegen 2 stemmen. — *Tegen* de heeren Baud en Bo[...]

Het art 49 wordt daarop aangenomen.

Bij art. 50 vraagt de heer Sloet eenige inlichtingen [om]-trent de redactie en deelt ook de bedenking van den [heer] van Hoëvell.

De heer van Rappard merkt op, dat eene aan[...] der redactie noodig schijnt in verband met de [...] van het vorig artikel.

De heer van Hoëvell komt terug op zijne opm[erkingen] bij het vorig artikel gemaakt; hier vooral gelden [...] denkingen in volle kracht; het bezwaar namel[ijk] volgens art. 87 het inlandsch hoofd, tegen zijn wil [...] bevoegden regter kan worden afgetrokken, indien [...] schuldigd wordt. Hij hoopt, dat hij leden vinden [...] zich het belang der inlandsche hoofden zullen aan[...]

De heer Baud zegt, dat art. 87 heeft een tweeled[ig doel], namelijk om de hooge inlandsche hoofden te vrijw[aren voor] vernedering, noodzakelijk verbonden aan een g[...] onderzoek en teregtstelling. Hij betoogt de noodzak[elijkheid van] het artikel en ziet geen strijd tusschen de art[t. ...] en 50.

De heer van Hoëvell zegt, dat het gevolg der [...] den heer Baud is, dat dan altoos de verbanning [...] convictie zal kunnen worden uitgesproken. Z. i. [...] grond te meer om eenige bepalingen in de wet op [te nemen] ter voorkoming van het misbruik dat van art. [...] worden gemaakt.

De heer Rochussen gelooft, dat de instandhou[ding ...] inlandsche hoofden eene onmisbare voorwaarde is van [...] having van ons gezag in Indie, en hij is over[tuigd door de] reeds aangevoerde gronden vóór het artikel.

De heer van Lijnden is voor de verbetering van [...] der inlandsche hoofden, maar hij gelooft toch [...] bepaling, met het oog op de omstandigheden, noo[dig ...]

De heer Stolte zegt, dat de bepaling noodig [...] kunnen gevallen zijn dat het niet raadzaam is een [...] te vervolgen.

De heer Meeussen meent, dat bij art. 50 eene [...] noodzakelijk is, in verband tot de op artt. 48 en [...] genomene amendementen.

De heer van Hoëvell vraagt voor de derde [...] woord. Met 32 tegen 17 stemmen wordt hem [het] verleend. Tegen, de heeren: Stolte, Luyben, v. Ak[...] Reinestein, Hoffman, Sander, Boeije, Schimmelp[enninck], van der Oije, Baud, Hoekwater, Engelen, Oost[...] Kempenaer, Wintgens, Dirks, Botz en . . . . .

De heer van Hoëvell wederlegt het gevoelen [van den] heer Rochussen en betoogt, dat wanneer hij, zoo [...] zal blijken, aan de inlandsche hoofden niet [...] regten, die hun niet toekomen, van den anderen [kant] niet onthouden wil de regten, waarop zij aanspraak [...] Hij wil hen niet buiten de wet stellen, voor zoo[ver het] treft misdrijven of misdaden, die onder de straf[wet ...]

De heer Baud wil die regten niet hebben toeg[...] omdat de Regering dan verpligt zou zijn alle conseq[uentiën] van een regterlijk vonnis te eerbiedigen. Ook de [...] is, zeer natuurlijk overigens, van gelijk gevoelen [...] voorts al wat door den heer Baud ten aanzien der [...] punten van beschouwing en door den heer [Rochussen] betoogd is.

De heer Meeussen stelt alsnu voor, om bij art. [...] voegen als laatste zinsnede de volgende woorden: [...] „paling vervat in het laatste lid van het voorgaand [...] „is mede toepasselijk, wanneer het Nederlanders [...]

De heer Sloet refuteert het betoog van den heer [...] door alleen te wijzen op de bevoegdheid des Gouv[erneurs ...] een inlandsch hoofd ten allen tijde te ontslaan [...]

Het amendement van den heer Meeussen [...]

algemeene stemmen AANGENOMEN, en het artikel zelf zonder stemming.

Bij art. 51 verklaart de heer Thorbecke zich tegen de bepaling, *dat gewigtige redenen zich kunnen verzetten* tegen het hooren van de verdediging van een beschuldigden persoon. Spreker kan geene zoodanige reden gissen, om *het eerste regt*, het regt van verdediging, magteloos te maken; hij verlangt derhalve, dat die woorden uit het art. vervallen, en daarbij eene andere bepaling worde ingelast, dat van het verhoor een proces verbaal moet worden opgemaakt. Ingevolge dat verlangen stelt spreker voor een amendem. om uit dit art. te doen vervallen de woorden: «tenzij gewigtige redenen zich daartegen verzetten» en om het art. te besluiten met de woorden: «van dat verhoor zal procesverbaal worden opgemaakt.»

De heer V. LIJNDEN vraagt, wat de Minister over dit amend. denkt; de Minister ziet geen bezwaar tegen de weglating der woorden, voorgesteld ter weglating in het eerste amend.; minder vereenigt zich de Min. met het doen opmaken van een proces-verbaal, omdat de verhoorde soms meenen zou, dat men hem wilde verrassen (!!). Het eerste amend. van den heer Thorbecke wordt daarop door den Minister *overgenomen*. De heer V. RAPPARD vraagt, of nu niet behoorde bepaald te worden, „wanneer de persoon behoorlijk is opgeroepen”; want verscheen de persoon niet, dan zou de Gouv.-Gen. nooit eene beslissing kunnen nemen; de Minister vereenigt zich ook daarmede. — De heer THORBECKE betoogt de noodeloosheid der nu gevolgde bijvoeging en de noodzakelijkheid, om van de verhooren proces-verbaal te doen opmaken. — De heer GODEFROI ondersteunt het amend.; de heer ROCHUSSEN bestrijdt het in zoo ver zou betreffen inlanders; waarna het amend. met 42 tegen 13 stemmen wordt *aangenomen*.

TEGEN de heeren: Wintgens, Rochussen, van Rappard, van Amerongen, van Lijnden, Hoffman, Schimmelpenninck van der Oije, Baud, Boeije, Engelen, de Kempenaer en Hoekwater.

Het art. zelf wordt aangenomen.

Bij art. 52 dringt de Hr. V. HOËVELL aan op de regeling der pensioenen van de ambtenaren, bij de wet. Spr. ontwikkelt de gronden van zijn gevoelen breedvoerig, nederkomende daarop, dat 1°. geen ambtenaar zeker is van het genot van zijn verdiend pensioen; 2°. dat het schadelijk is, om in de regeling der pensioenen telkens, zoo als nu geschiedt, verandering te brengen; 3°. dat hooge ambtenaren in de kracht van hun leven soms ƒ12,000 's jaars genieten, terwijl mindere ambtenaren bijna niets krijgen; 4°. dat de pensioenen naar het idée van de regering en geenszins volgens reglementen worden vastgesteld.

De heer VAN AKERLAKEN zegt, dat deze quaestie reeds beslist is bij art. 45, waar bij de militairen de pensioenen zijn overgelaten aan de regeling van algemeene verordeningen. — De heer VAN BOSSE gelooft niet dat de quaestie beslist staat; want dat in officiële processen-verbaal de misbruiken door den heer v. Hoëvell geconstateerd, zijn opgenomen en dat gebleken is, dat de Min. volstandig weigert om iets in deze misbruiken te veranderen; zoodat het dringend noodzakelijk is om de pensioenen der burgerlijke ambtenaren bij de wet te regelen. — De heer V. HOËVELL stelt nu voor een amendement, om bij art. 52 te voegen de volgende alinea. «De pensioenen der ambtenaren worden door de wet geregeld.» — De heer BAUD betoogt, dat men hier evenmin als bij art. 45 de quaestie moest prejudiciëren door de woorden „algemeene verordening” de medewerking der wetgevende magt niet uitsluiten.

De Minister zegt, dat hier juist is wat de heer Baud betoogde, en dat hij dan ook tegen het amend. was. Na eene uitvoerige discussie, die vervolgens nog over dit punt werd gevoerd, tusschen de heeren van Hoëvell, van Nispen, Dirks, van Bosse en Rochussen wordt het amend. van den heer van Hoëvell met 34 tegen 22 stemmen VERWORPEN.

VOÖR de heeren: van Bosse, Hugenholz, Bots, Luijben, Zijlker, v. Hoëvell, v. d. Veen, Donker, Jespers, Thorbecke, de Poorter, Reinders, v. Eck, Meeusen, Westerhoff, Beens, Hengst, de Man, Storm van 's Gravensande, ten Cate, v. Deinse en Sloet.

Het art. wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen, zoomede art. 53.

Bij art. 54 betoogt de heer v. Hoëvell, dat geen ambtenaar voordeelen mogt ontvangen, anders dan zijne jaarwedde; want dat daardoor de inlandsche bevolking tot arbeid wordt overprikkeld, en tengevolge waarvan eene overdrijving van het cultuurstelsel heeft plaats gehad, die soms de schromelijkste gevolgen heeft na zich gesleept. De Min. bestrijdt de meening, dat de cultuurpercenten nadeelig zouden zijn; ook de heer Rochussen deelt dat gevoelen, waarna het art. wordt aangenomen.

Bij art. 55 doet de heer van Hoëvell eene motie van orde, strekkende om de discussie over dat art. uit te stellen tot na de behandeling van art. 70, om de quaestie over de inlandsche Vorsten en hoofden niet te praejudiciëren. Na eene discussie, waaraan deel namen de heeren Baud en Dirks, wordt de motie aangenomen met 28 tegen 26 stemmen.

Tegen art. 56, regelende de magt des Gouvern.-Generaals, om dispensatiën te verleenen brengt, de heer THORBECKE eenige bedenkingen in het midden, tengevolge waarvan Spr. voorstelde om de 2de alin., als geheel onnoodig, te doen vervallen, omdat daarbij de magt wordt verleend tot het verleenen van dispensatiën van eene bepaalde ordonnantie, in de gevallen die bij deze ordon. niet voorzien zijn. De Gouvern.-Generaal zou ook, zonder die bepaling, die bevoegdheid bezitten.

De heer VAN RAPPARD meent dat een woord in de 2de alin. moet veranderd worden; de heer V. BOSSE ondersteunt het amendem.; de heer BAUD bestrijdt het; de Minister neemt het door den heer VAN RAPPARD verlangde woord op, in het artikel, waarna het amend. van den heer THORBECKE met 39 tegen 16 stemmen wordt VERWORPEN.

VÓÓR de heeren: Hengst, ten Cate, Sloet, van Bosse, Hugenholtz, Zijlker, v. Hoëvell, v. d. Veen, Jespers, Thorbecke, Rochussen, de Poorter, Reinders, Meeussen en Westerhoff.

Het art. wordt daarna aangenomen zonder hoofdelijke stemming, zoo mede art. 57.

De verdere discussie wordt alsnu uitgesteld tot morgen ochtend ten 11 ure.

Eergister is rondgedeeld de memorie van beantwoording der regering omtrent de wijziging in het tarief van regten. Omtrent art. 1 van dit ontwerp, waaromtrent in de groote handelsteden vrees geboren schijnt, heeft de regering het wets-ontwerp in dier voege gewijzigd, dat alsnu het genot van de bij de tractaten verminderde regten, zoolang die verdragen van kracht blijven, aan alle natiën is verzekerd, met dien verstande, dat daardoor geen inbreuk worde gemaakt op hetgeen bij art. 8 der wet van 8 Augustus 1850 (*Stbl.* No. 47) is bepaald. Wat echter betreft het denkbeeld om de bij tractaat bepaalde verminderingen van regten in het tarief zelf algemeen te maken, vereenigt zich de regering volkomen met hetgeen daartegen in het voorloopig verslag wordt aangevoerd. — Het gewijzigd art. 1 luidt nu aldus, „De vermindering van regten bij den in- en uitvoer van sommige goederen, uit kracht van een verdrag door Nederland aan eenen vreemden staat verleend, worden, zoolang zoodanig verdrag in werking blijft, eveneens toegepast op alle goederen van dezelfde soort, welke uit of naar andere Staten worden in- of uitgevoerd. — De bedoelde verminderingen worden toegepast zonder onderscheid van vlag, onder welke de in- of uitvoer geschiedt. — Een en ander behoudens de bepalingen van artt. 1 en 8 van de wet van 8 Augustus 1850 (*Stbl.* No. 47.)

's Gravenhage, 27 Julij.

Z. M. heeft aan J. H. Embroek, adjud.-onderofficier van het corps rijdende artillerie, als blijk van goedkeuring en tevredenheid wegens het redden eener drenkelinge, verleend de bronzen medaille.

—

Z. M. heeft aan de commissiën uit de Provinciale Staten van Zuid- en Noordholland, belast met het onderzoek van het ontwerp-reglement voor het hoogheemraadschap van Rhijnland, magtiging verleend om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

—

Z. M. heeft benoemd: tot procureur bij de arrond.-regtbank te Alkmaar M. Cohen Stuart, cand.-notaris te Delft; tot plaatsverv.-kantonregter te Wijk bij Duurstede Mr. IJ. J. H. de Kock, burgem. van Bunnik, Odijk en Werkhoven; aan A. E. Roest van Limburg, op verzoek, verleend eervol ontslag als plaatsverv. kantonregter te Noordwijk.

—

Z. M. heeft de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, bestemd voor de zeedienst, J. Letzer, N. C. Slegt, E. J. Muller, W. F. Meijboom, C. G. de Jong en P. J. Feltkamp, met 1 Augustus e. k. benoemd tot officieren van gezondheid der 3de klasse, in het vaste corps officieren van gezondheid der Kon. Ned. zeemagt.

—

Z. M. heeft overgeplaatst: bij het 5de regem. infant. den 2den luit. L. F. van Otterloo, van het wapen der infant. van het leger in O.-Indie; bij het wapen der infant. van het leger in O.-Indie den 2den luit. H. W. J. A. Gaster, van het 5de regem. infanterie.

—

De benoeming van den sergeant bij het leger in Oost-Indie P. M. Flou, tot ridder der 4de klasse van de Milit. Willemsorde, is bij Zr. Ms. besluit van 13 Julij 1854 ingetrokken.

—

Z. M. heeft op verzoek, aan den ritmeester van het regem. O.-I. cavalerie S. von Stampa, met verlof hier te lande, eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst onder toekenning van pensioen, en aan den gepensioneerden majoor der genie in O.-I., F. A. Kortz, thans hier te lande aanwezig, vergunning verleend tot het blijven dragen van de activiteits-uniform van het wapen, waarbij hij het laatst heeft gediend.

De *Echo Universel* meldt uit Strijp, dat de heer J. T. van der Heijde, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal voor het kiesdistrict Eindhoven den 25 dezer is overleden. De overledene, die achtereenvolgens notaris, burgermeester, lid van de Prov. Staten van Brabant en wethouder is geweest, wordt levendig betreurd door zijne talrijke vrienden en betrekkingen.

---

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt de markiezin de Beauchesner, geboren de Courtillois, benevens de markiezin de Courtillois d'Angeville, komende van Parijs. Ook zijn aan het hôtel de *Ouden Doelen* afgestapt de heeren: J. G. Morris, Annos Perrij, George Perrij, Carringthon Hoppin, Augustus Hoppin, allen van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika; Aers de Boom van Brussel; baron van Heeckeren van Enghuizen met familie en gevolg; Beatoon Johm, George Stewart en C. Stewart van Southampton.

---

* Een zeventienjarige jongeling, wiens ouders te Wiesbaden wonen en die alhier in een pensionnaat moest bekwaam gemaakt worden voor het instructie-bataillon te Kampen, was gewoon om zich des namiddags aan de Zwemschool in het Scheveningsche kan al meer en meer in de zwemkunst, waarin hij reeds uitmuntte, te oefenen. Woensdag tegen den avond van de zoogenaamde tavernplank in de diepte gesprongen, deed de jongeling eenige slagen, doch minder vlug dan men van hem gewoon was. De onder-instructeurs, dit bemerkende, spoedden zich naar den kant en ontwarende dat de jongeling ongesteld was, trokken zij hem uit het water op. Tot hunne niet geringe verbazing zagen zij dat hij reeds stervende was. Onmiddellijk in het zwemlokaal gebragt, werd aan hem al datgene beproefd wat in dergelijke gevallen noodig en nuttig te achten is, doch vruchteloos; de even vrolijke, gezonde en forsche jongeling was in weinige minuten een lijk. Daar intusschen niets verzuimd was om in allerijl geneeskundige hulp in te roepen, bevonden zich reeds spoedig bij den jongeling de heeren med. doctoren Baerken en Mess, die een zeer geruimen tijd en in bijzijn van den Commissaris van politie Behr onafgebroken alles hebben aangewend om te trachten leven te ontdekken, zonder dat hunne edele en ijverige pogingen echter met eenig gunstig gevolg mogten worden bekroond. Een zoo naauwgezet mogelijk door de heeren doctoren ingesteld uitwendig onderzoek van het lijk heeft niet mogen lijden om de oorzaak van den plotselingen dood zelfs te gissen.

---

* De directie van den Franschen Schouwburg alhier, heeft een gezelschap «opregte» chinezen geëngageerd, ten einde den 31 dezer eene voorstelling te geven van kunstvertooningen; welke in Parijs het publiek naar den Schouwburg heeft doen toestroomen.

In de zitting van de Provinciale Staten van Zuidholland van gisteren zijn de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over het ontwerp tot wijziging van het reglement van orde en is dat reglement in zijn geheel aangenomen. Het zal aan de goedkeuring des Konings worden onderworpen.

Vervolgens is, naar aanleiding van het gisteren bepaalde, in behandeling gekomen de vraag, door de bijzondere commissie aan de beslissing der vergadering onderworpen, of de bewaar- en kleinkinderscholen geacht kunnen worden al dan niet van de bepalingen der wet van 1806 onderworpen te zijn. Hierover hebben onderscheidene leden het woord gevoerd en zijn verschillende motien van orde gedaan. De discussien over het bedoelde vraagstuk zijn niet afgeloopen en zijn heden voortgezet.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen eene som van ƒ 200 door een onbekende, onder het postmerk Rotterdam van 21 dezer, in bankpapier ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Onder het opschrift: «de Knoet en de Russen», leest men in de *Noord-Nederlander*:

«Er is dezer dagen nog al eens sprake van den knoet, het gevreesde strafwerktuig, waarmede de Czaar zijne onderdanen in orde houdt. Waarschijnlijk zijn er echter nog vele onzer lezers, die naauwelijks weten wat een knoet is en hoe dezelve wordt gebruikt.

«De knoet dan, is een sterke lederen riem van ongeveer vier ned. ellen lang en drie ned. duimen breed, aan de eene zijde spits toeloopende en aan de andere van een houten steel of handvatsel voorzien. Met dit werktuig worden in het christelijke Rusland, waar men de godsdienst meer in den mond dan in het hart heeft, straffen opgelegd, zoo wreed als men ze bij de onbeschaafdste volken te vergeefs zoeken zal. «Stelt u voor, lezers,» zoo zegt een waarheidlievend ooggetuige, «een gezonde en sterke man, die veroordeeld is om vijftig of honderd knoetslagen te ontvangen. Daartoe wordt hij genoegzaam ontkleed en sterk gekneveld naar de plaats der strafoefening gebragt. Hier bindt men hem op eene schuinsstaande plank, zoo dat hij belet wordt de minste beweging te maken, terwijl men hem zoodanig uittrekt dat hij daardoor alleen reeds verschrikkelijke pijnen lijdt. Nu treedt de beul toe en ligt, als hij nog twee of drie passen van zijn slagtoffer verwijderd is, het strafwerktuig op, dat hij met al zijne kracht doet nederkomen. De riem klieft snerpend de lucht en slingert zich als een ijzeren band om het ligchaam van den ongelukkige, dat hoe sterk ook gebonden, trilt als werd het aan een galvanischen schok onderworpen. Zoo ontvangt men nu vijftig, honderd of meer slagen, waaronder vele ongelukkigen bezwijken. Iedere keer dat de riem met zijne scherpe kanten het ligchaam raakt wordt het vleesch als met een mes doorgesneden, terwijl het wordt weggeslagen, zoodat het bloed in het rond spat en de beenderen kraken als de riem plat nederkomt. Het ligchaam wordt dan ook groen en blaauw als dat van een lijk, dat in ontbinding verkeert.»

«Als de straf is afgeloopen en de lijder niet bezweken is, wordt hij in het hospitaal verpleegd en bij zijne herstelling meestal naar de kopermijnen van Siberie gezonden, waar hij het gewoonlijk niet langer dan drie jaren uithouden kan.

«Behalve de knoet zijn er nog andere afschuwelijke straffen in gebruik, zoo als onder anderen voor krijgslieden het spitsroeden loopen, waarbij de strafschuldige soms 6000 rietslagen ontvangt, die zelden overleefd worden, daar men, zoo de ongelukkige bezwijmt, hem naar het hospitaal voert en geneest om na zijne herstelling het overschot te verkrijgen.»

Na de lezing dezer regelen, zal niemand zich meer verwonderen dat de grappenmaker Severus uit het Goudsch Kronijkske, zich zoo extra lief aanstelt tegen Rusland.

(*Tijd*).

Eergisteren is te Vlaardingen van de scheepstimmerwerf *de Zeeuw*, van den heer H. Drop, met goed gevolg te water gelaten het schoonerschip genaamd *Broederschap*, groot 107 gemeten lasten, voor rekening der reederij van de heeren gebr. den Breems aldaar, zullende gevoerd worden door kapitein J. Goedknegt. Daarna is terstond de kiel gelegd voor een schoonerschip genaamd *Luitenant-Admiraal Vallenburg*, voor rekening van dezelfde reederij.

Te Rotterdam zijn herkozen als Commissaris voor de Nederl. Handelmaatschappij de heeren W. Suermondz Bz, en als plaatsvervanger A. van Hoboken van Rhon en Pendrecht.

Het *Handelsblad* zegt, dat bij een ministeriële aanschrijving van 18 dezer is kenbaar gemaakt, dat *voor dit jaar*, geene onder-officieren meer naar de Oost Indiën zullen worden overgeplaatst, als zijnde het vastgestelde getal reeds meer dan voldoende tot die bestemming vertrokken.

Uit de jongste uit New York ontvangen berigten blijkt, dat ook te Havana een Hollandsch schip met 470 Chinesche landbouwers was aangekomen.

× × **Leijden**, Heden nacht ten twee ure is een hevige brand uitgebarsten in het fabriek-gebouw van de heeren Gebr. Eigeman en Co. staande en gelegen in de Verwerstraat. De oorzaak schijnt te liggen in het broeijen van wol, die met olie was vermengd. Het gebouw is voor het grootste gedeelte vernield, en de werktuigen zijn meerendeels onbruikbaar. Het woonhuis is gespaard gebleven door de diensten der aangebragte bluschmiddelen. De heer Burgemeester, benevens de HH. kommandanten der dienstdoende schutterij, en van de alhier in bezetting liggende militaire korpsen, waren spoedig op de plaats van het onheil tegenwoordig. De gebouwen, goederen en meubelen zijn voor brand gewaarborgd.

⌓ **Utrecht** 27 Julij. Gisteren heeft de herstemming plaats gehad voor twee leden van den Gemeenteraad. De heeren Mr. van Voorst van Beest en Dr. Visscher zijn gekozen tegenover den heer Mr. B. G. A. Pabst. De verwachting was zeer gespannen daar het gerucht liep, dat bij eene eventuële verkiezing van laatstgenoemden heer een groot gedeelte van den raad zijn ontslag zou hebben genomen.

— Sedert eenige dagen zijn hier verscheidene stukken vestinggeschut aangevoerd, naar men zegt tot bewapening van de omliggende forten in de nabijheid dezer stad.

△ **Arnhem** 25 Julij. In den nacht van Zaturdag op Zondag ll., had hier in de nabijheid der stad, een voorval plaats, dat de hand der wakende Voorzienigheid duidelijk doet inzien. De timmermans-baas en aannemer O. had het daarstellen, van bouwwerk aangenomen, en, om niet elken avond naar de stad te gaan, ten einde vroegtijdig bij het werk te zijn, in de keet een bed en toebehooren doen brengen, om er te kunnen overnachten. Zaturdag naar de stad gegaan zijnde, om geld voor zijne knechts te halen, had hij ze des avonds uitbetaald, en nog een zakje met geld overgehouden. De man begeeft zich vroegtijdig te bed, maar kon niet inslapen. Eenigen tijd daarna hoort hij, buiten de keet, stemmen, hij staat op en luistert een gesprek tusschen twee zijner knechts af, dat hem natuurlijker wijze doet ontstellen. «Wij moeten niet te veel geweld aan de deur maken, want dan wordt hij wakker.» «Dat is niets wij zullen kloppen en zeggen, dat we zijne broeders zijn, en doet hij open, dan krijgt hij dit pistoolschot in het gezigt.» Baas O, niet wetende wat te doen, om het doodelijk gevaar te ontkomen, en geen scherp bij zich hebbende, besluit, om onder het ledikant te gaan liggen. Breken zij dan in, en schieten zij in het duister op het bed dan ben ik gered. Dit doet hij; maar ziet, zijne twee broeders W. en T. hun broeder over een of ander nog willende spreken, kloppen hard op de deur, en roepen: «Doe maar open, wij zijn het. Nu vliegt O. op; opent de deur en roept zijnen broeders toe: «grijp dien schelm!» De andere had de vlugt genomen. De misdadiger werd gegrepen; was onthutst, maar men bond hem handen en voeten, en vond het, met hagel geladen, pistool bij hem. Zoo wij vernemen is, niettegenstaande de bekentenis en het smeeken om vergiffenis, de schuldige in de handen der Justitie over geleverd. De andere booswicht is nog niet opgespoord. Beide zijn gehuwd en vaders.

Mag men deze uitredding geene beschermende hand Gods noemen?

△ **Arnhem**, 26 Julij. Van een geloofwaardig persoon vernemen wij het volgende merkwaardige avontuur: Eene burgervrouw, die haar zogend kind te huis had moeten laten, moest een reisje doen naar Xanten, en ging onderweg in eene herberg aan den weg, eensdeels, om er eenige ververschingen te gebruiken, en ten andere om te zien, of men haar daar een zogend kind, kon bezorgen, dewijl zij anders last van het zog vreesde te zullen ondervinden. Intusschen hare vertering willende voldoen, mistte zij haren beugeltas, waarin zij ook, uit voorzorg, haar oor- en halsgoud had gedaan. Geen wonder, dat de goede vrouw in groote verlegenheid was. Maar de waardin stelde haar gerust, omdat zij in alles bemerkte, dat zij eene eerlijke, fatsoenlijke vrouw voor had, zeggende: Jufvrouw! heb geen zorg, ik wil u zelfs gaarne geld voorschieten voor uwe reis. Wat het verlangde kind betrof, de waardin zeide haar, dat de vrouw van haren knecht een kind, van vijf à zes weken oud, had, en haar derwaarts den weg zou wijzen. De nog altijd over haar verlies bedrukte vrouw ging naar het huis van den knecht, die op dat oogenblik niet te huis was. Zijne vrouw was dadelijk gereed haar kind aan de borst der onbekende jufvrouw te leggen. Maar in het eerst wilde het kind niet doorzuigen, en nu begreep de moeder, dat het best ware, om zich te verwijderen, opdat het kind haar niet zou zien. De jufvrouw moest zich achter de openstaande voordeur plaatsen, waar zij, naardien het schemeravond was, haar wensch bevredigd zag, en het zoogkind op de borst goed aanviel. Maar wie beschrijft hare verbazing, toen een [illegible] daarna, de man binnentrad, en, denkende, dat zijne vrouw achter de deur met haar kind zat, de jufvrouw onder het in handen stoppen van den gestolen beugeltas zei: «[illegible] aan, ik zal je nog wel meer brengen!» waarop hij dadelijk het huis weder verliet. Na den afloop van het zogen, gaf de jufvrouw uit haren, nu terug bekomen beugeltas, der moeder twee kwartjes, die er haar hartelijk voor bedankte. Bij het wederkomen in de herberg werd het voorval medegedeeld, tot groote ontsteltenis der waardin, die zich nu liet ontvallen, «Lieve hemel! er is wel eens meer wat vermist, dan is de knecht ook daarvan de dief.» Dat dit avontuur waarschijnlijk aanleiding tot arrestatie van man en vrouw heeft gegeven, laat zich niet betwijfelen.

⁏ **Zutphen**, 25 Julij. Zijne Excellentie de generaal-majoor Storm de Grave heeft gisteren en heden eene inspectie gehouden over de alhier in garnizoen liggende drie escadrons van het 1ste regement dragonders.

— Omtrent den staat der veldgewassen verneemt men voortdurend de gunstigste berigten. Het hooigras heeft buitengewoon veel en goed hooi opgeleverd. Rogge, tarwe en boekweit staan zeer mooi. Er is reeds veel rogge gemaaid. De vroege aardappelen vallen ook bijzonder mede, en zijn over 't algemeen van beste kwaliteit. Sints eenigen tijd sprak men wel van de bekende ziekte in de late aardappelen bespeurd te hebben, doch daarvan hoort men thans weinig meer spreken. De nu sints 8 dagen ingevallen sterke droogte en buitengewone warmte hebben misschien veel van de daarover bestaande bezorgheid weggenomen.

— Niettegenstaande men in der tijd op hoogen toon ons berigt logenstrafte, dat de hier in garnizoen liggende dragonders het kamp mede zouden betrekken, schijnt het nu toch maar stellig zeker, dat zij deel zullen nemen aan de militaire manoeuvres in de gemeente Voorst c. a. Het is echter zeer mogelijk, dat het oorspronkelijk plan eenige wijziging heeft ondergaan ten gevolge van de eenparige klagten, die omtrent de inkwartiering door den Raad en de ingezetenen dier gemeente zijn ingebragt.

⁏ **Zutphen** 26 Julij. Gister middag arriveerde alhier per diligence, welke op den eersten spoortrein op Amsterdam correspondeert een persoon welke, naar men zegt, dadelijk door den policieagent H. Petiet werd gearresteerd. Het gerucht wil, dat deze arrestatie in verband zoude staan met den verschrikkelijken moord, dezer dagen nabij Amsterdam gepleegd.

((**Heusden**, 25 Julij. Omstreeks half Junij ll. had te dezer stede een verkoop van meubelen plaats, waarop onder eenigen rommel door den controleur de Bergh, eene schilderij, een hoofd voorstellende, voor *f* 1.40 werd aangekocht. De indruk, dien het portret maakte, zoo zelfs, dat het kind van den controleur op het eerste gezigt, zijnen vader met eenen luiden uitroep op het stuk wees, bragt genoemden heer op het denkbeeld, dat het mogelijk een stuk van waarde kon zijn.

Blijkens het getuigenis van bekwame kunstkenners is het werkelijk een origineel stuk van den beroemden *Rembrandt*; hetzelve is nog gaaf en ongeschonden.

's Hertogenbosch, 25 Julij. Men verzekert ons dat Mgr. J. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht, thans gevestigd te Haarem, bij deze stad, zijnen zetel naar Utrecht zal over plaatsen.

Hoewel wij voor de waarheid hiervan niet kunnen instaan, moeten wij toch den kring, waaruit wij zulks ontleenen, als doorgaans te dien aanzien zeer wel onderrigt beschouwen. (*Arnh. Ct.*)

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

De ondergeteekende neemt de vrijheid tot Uw geacht blad toevlugt te nemen, ten einde meer algemeene bekendheid te geven aan eene zaak, die alle industriëlen in Nederland min of meer betreft.

Den 18den September 1853 werd door de heeren Preston en Cie, te Rotterdam, eene circulaire verspreid, waarbij zij mededeelden, dat zij de *eenige gemagtigde agenten* in de Nederlanden waren van het comité voor de Tentoonstelling van Nijverheid van alle volken, die ten vorigen jare te New-York zou worden gehouden. Zij deelden daarin mede, »dat »alle kosten van hier tot New-York en terug, als: vracht, »zee- en brandverzekering, verzorging in het gebouw, enz. »komen, voor de onverkochte goederen, ten laste van de »directie. Ten aanzien der verkochte goederen echter worden »dezelve, benevens 10 pct. commissie op voorwerpen van »kunst en 5 pct. op andere artikelen, van het bedrag af»getrokkken.»

Deze circulaire had ten gevolge, dat een 50tal Nederlandsche industriëlen hunne goederen, voortbrengselen van nijverheid en kunst, te New-York hebben ten toon gesteld. Een ieder weet door de dagbladen, dat Nederland daar waardig is vertegewoordigd geworden. De verslagen van die Tentoonstelling hebben getoond, dat nijverheid en kunst in ons land al het mogelijke hebben aangewend, om den naam van ons Vaderland op die Tentoonstelling eer aan te doen.

Thans evenwel zouden de inzenders verwacht hebben, dat hunne goederen hun op de behoorlijke en toegezegde wijze zouden zijn teruggegeven.

Sedert eene maand bijna intusschen liggen alle goederen, die niet verkocht zijn geworden, te Rotterdam en de inzenders *kunnen die niet terug bekomen!*

De agenten, de heeren Preston, hebben medegedeeld, dat het comité te New-York de goederen naar Nederland ongefrankeerd heeft overgemaakt; dat zij een wissel hebben getrokken op Londen, ten einde de onkosten van de vracht te kunnen betalen en inmiddels de goederen in entrepôts te Rotterdam hebben gelegd, met de bijvoeging, [...] *zich niet verantwoordelijk stellen voor de schade* [...] *door de vertraging, hetzij door het opleggen in* [...] *aan de goederen zelven te veroorzaken*, maar dat [...] te dezen opzigte tot het centraal comité te New-[...] behooren te wenden, zullende de goederen eerst dan [...] teruggegeven, wanneer de op Londen getrokken wis[...] zijn betaald.

Alzoo zijn de inzenders welligt nog langen tijd ver[...] van hunne goederen! Alzoo zullen zij, die vertrouwen[...] de gestelde voorwaarden, hunne goederen naar New[...] hebben gezonden, verpligt zijn toe te zien, dat hun[...] welligt in het entrêpot te Rotterdam bederft, en worde[...] door de *eenig gemagtigde agenten* gewaarschuwd, d[...] zich in zoodanig geval naar Amerika zullen moeten ve[...] gen, om daar schadevergoeding te erlangen.

Bitter inderdaad, Mijnheer de Redacteur, is de te[...] stelling van hen, die getracht hebben den naam van [...] derland eervol in de nieuwe wereld te vertegenwoordig[...] Het loon voor hunne inspanning, om ook ons land op een[...] wijze te doen mededingen daar, waar alle natien zich be[...] hebben, ten einde als om strijd de uitstekendste voortbreng[...] van nijverheid en kunst ten toon te stellen, bestaat nu [...] in schade, later welligt in kostbare geschillen en pleitgedin[...] Wij laten aan het publiek over de beoordeeling van de [...] deling van *de eenig gemagtigde agenten*, die de bela[...] van de Nederlandsche inzenders, welke aan hen hunne [...] deren hadden vertrouwd, niet beter behartigen, en [...] den naam der Ver. Staten en van hunne New-York [...] committenten in de oogen van Nederland op deze wijze [...] stellen.

Wij hebben gemeend, dat de meest mogelijke open[...] heid, aan deze feiten te geven, welligt het middel [...] zijn, om te komen tot eene zamenwerking van al de [...] zenders en om zoodoende èn hun eigendom terug te [...] gen èn de welligt geledene schade, zoo mogelijk, te [...] vergoeden.

Wij hopen, dat gij, Mijnheer de Redacteur, om het [...] wigt der zaak en in het belang van de Nederl. nijverh[...] wel deze regelen in uw blad zult willen opnemen.

's Hage, 25 Julij 1854.

Een inzender op de Algem[...] Tentoonstelling te New-Yo[...]

Per Telegraaf.

Kopenhagen, Donderdag 27 Julij. De Regering [...] het oprigten van cholera-hospitalen ten behoeve va[...] troepen der verbondene mogendheden geweigerd.

Weenen, Donderdag 27 Julij. De voorhoede va[...] Turksche leger is thans tot op een half uur afstands [...] het Russische leger genaderd, dat thans te Frateschte [...] bevindt. Omar Pacha en Prins Napoleon zijn op dit o[...] blik te Giurgewo.

LONDEN, 27 Julij, Consols op t. $92\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Mexic. [...] $23\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $6\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Spanje binnenl. 3 pct. [...] dito 1 pct. $18\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito Certific. $4\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; dito Passive [...] Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $81\frac{1}{2}$; dito 5 pct. $97\frac{1}{2}$; Integralen $2\frac{1}{2}$ pct. [...]

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 27 Julij 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{4}$ $\frac{7}{16}$ $\frac{5}{16}$			
Dito Certificat. .	3	$71\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{7}{8}$
Dito Dito . .	4	$88\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{11}{16}$	Dito 1828/1829	5	$99\frac{1}{2}$
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1833	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	83
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	$77\frac{15}{16}$
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{3}{16}$ $\frac{1}{4}$	Obligatiën . . .	4	$66\frac{1}{2}$
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	$33\frac{7}{16}$ $\frac{11}{16}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}$ ($\frac{7}{16}$	Metalliek . . .	5	[illegible]
Amort. Schuld.		$3\frac{5}{8}$	Dito bet. Amst.	5	73
Portugal.			Dito letter B. .	5	73
Londen nieuwe.	5	$35\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	[illegible]

Louisiania, bij Hope en C. 5 pct. 99; Mexic., [...] 3 pct. $23\frac{7}{8}$; dito Onb. $23\frac{7}{8}$.

Met uitzondering van Spaansche fondsen, welke door [...] kooporders op ongunstige geruchten zijn achteruitgegaan, [...] markt overigens vast, doch met weinig handel.

FRANKFORT, Woensdag 26 Julij. Metal. 3 pct. [...] Spanje binn. 3 pct. $34\frac{1}{8}$; dito 1 pct. $18\frac{7}{8}$; Wissel op [...] $117\frac{3}{4}$; dito Parijs $94\frac{1}{2}$; dito Weenen $96\frac{7}{8}$.

PARIJS, Woensdag 26 Julij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. [...] 3 pct. 71.40; Sp. binn. 3 pct. $33\frac{7}{8}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. [...] O. Metall. $80\frac{1}{2}$.

WEENEN, Woensdag 26 Julij. N. Metall. [...] tien 1265; Wissel Londen 12.02; Zilver 28. [...]

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave[...]